

PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen ber att få återkomma, denna gång med ett litet, men dock historiskt dokument från västkusten.

Själv har avdelningsföreståndaren aldrig ställts inför dylika dilemman, eftersom han tillhör den sena generation som utan vidare – och, får man kanske tillägga, i bästa fall – duas av nästa. Han har även fått hantera sin föräldraroll utan mellanhänder och därvid gjort erfarenheten att den i stora drag blir besvärligare och dyrare med åren.

Bäst var det i den avlägsna forntid när fröna låg kvar där de lades och inte hade högre anspråk på livet än lite välling. Fort nog kommer de upp i en ålder där de visserligen fortfarande ligger kvar där de har lagt sig (mestadels framför TV-n) men knappast nöjer sig med välling.

Viss höjning av föreståndarögonbrynen noterades under den intensiva björnjakten vid landets lilla huvudby. Föreståndarens sympatier låg självfallet helt på björnens sida. Vilsen var den kanske, men ändå ensam om att uppföra sig naturligt i sammanhanget.

I föreståndarens egna kärva hemtrakter – där ortstidningen samma dag kunde förevisa en lokal mansrygg med äkta björnrivisår – finns det visserligen inte heller björn i vardagslag, men om det skulle finnas blev man där knappast lika upphetsad som rikslokalorganen. En viss måtta i reaktionerna kännetecknar ändå den som lever med vildmarken bara tjugo mil bakom knuten och som inte kan betrakta en liten knöl i norra Dalarna som »Sveriges närmaste fjäll».

Pseudohändelser som denna försätter ofelbart föreståndaren i tankar. Vad är det som driver fram denna paniska rädsla för naturen? En björn, om än retad av all snedriktad uppmärksamhet, är ju normalt sett betydligt mindre farlig att möta än en i motsvarande grad uppretad människa. Därjämte kan man vara säker på att björnen är obeväpnad.

Har vi så till den milda grad isolerat oss från naturen att vi inte längre klarar av att möta den? Eller är den mediala björnfrossan en relik av en gammal värdefull överlevnadsinstinkt?

Avdelningens instinkt är att återkomma.

Nyanställning på 30-talet

Det finns i varje familj, föreställer jag mig, en skatt av anekdoter som fortlever genom muntlig tradition. Här följer en som nog så tydligt visar att det flutit en del vatten under Vallgravens broar sedan dess.

De två svägerskorna promenerar nerför Avenyen, mot Östra Hamngatan och Kungsgatan för att handla, och säkert också för att unna sig ett av de sedvanliga besöken på Meeths thésalong. Den ena av dem lägger fram dagens aktuella problem: en ny barnjungfru skall anställas till de tre pojkar.

Den första sökande verkade acceptabel, men hostade oroväckande. Den andra visade sig vid närmare påseende ha smutsiga naglar. Den tredje verkade också bra, och var en norska. Den lyssnande svägerskan, väl insatt i norska förhållanden, sa då:

– Ta gärna norskan, men du får räkna med att hon säger »du» till barnen, och inte förnamn, som ni är vana vid.

I begrundan när sällskapet Kungportsbron, där de möter en äldre svåger, en storvuxen och något pompös f d företagsledare, känd för lakonisk värdig-

het. Han får problemet skisserat för sig, och efter kort övervägande utbrister han:

– Ta dom smutsiga naglarna. Du till barnen går inte.

Stöter käppen i gatan, och fortsätter sin avbrutna promenad över Kungportsbron.

Lars Hedenberg

Min första patient

Lars Hedenbergs upplevelse som oerfaren jourhavande på neurokirurgen, avdelningen nr 19/96, inspirerar mig till att berätta hur man skulle ta anamnes och hur man skulle göra status. Så släpptes vi ned på medicinska polikliniken (med pol). Min första patient var en ung kvinna från norra Uppland. Av anamnesen framkom inte mycket. Hon mådde lite dåligt, framför allt på morgnarna. När jag så vid den följande undersökningen palperade buken och närmade mig det som i Småland kallas smekraggen – då kom jag ihåg att varje kvinna i fertil ålder skulle tillfrågas om sista mens.

»När var sista mens?»

Patienten rodnade och blev mycket imponerad: »Känner doktorn det redan?»

Hon var tre veckor över tiden och jag kunde stoltsera med rätt diagnos.

Varning till alla yngre kolleger: Det händer att kvinnor inte talar om vad de söker för!

Karl-Erik Fichtelius

Det var bättre förr

För 25–30 år sedan var den stora högtiden i vår familj den dag när Läkartidningen anlände. Jag läste den som vanligt med stort intresse och sedan vidtog flygplansvikningen. Papperet i tidningen var på den tiden av mycket hög kvalitet och jag kunde göra enkla svalor, flygande vingar, enkelt skolflygplan och till och med FV-tysk prototyp och Concorde utan problem. Mitt rykte bland barnen i grannskapet var gott.

När jag nu har fått barnbarn och vill fortsätta verksamheten fungerar det inte lika bra. Papperet i Läkartidningen är dåligt för flygplanskonstruktioner! Till och med omslagssidorna har försämrats avsevärt. I volym 93, nr 17, 1996, fanns endast två användbara ark (som var reklam för Cipramil). Dessa cirkulerar nu på barndaghem i Uppsala.

Jag rekommenderar för flygplansvikare en prenumeration på Acta Radiologica då denna tidskrift inser vikten av en god papperskvalitet för totalanvändning av produkten.

Anders Hemmingsson

Referenser

Campbell M. Vik ditt eget pappersflygplan – lätt och roligt. 14 olika modeller. Stockholm: Carlsen/if, 1984.